

Vidarsalen 2. desember, da Dialogos medie- og ressurscenter og Antroposofisk Selskap inviterte representanter for bevegelsen til et møte med Abouleish. Foto SJ.

Glimt fra dr. Ibrahim Abouleishs besøk i desember 2009

Sissel Jenseth

Det ble noen hektiske dager for Abouleish da han ankom Oslo i begynnelsen av desember. En turne satt i verk av Ragnhild Nielsen for etableringen av Sekem Scandinavia www.sekemscandinavia.com som i løpet av vinteren skal opp å stå. Og Abouleish var opplagt, positiv og interessert i alle. Han dveler ved hver og en. Ser dem lenge i øynene. Smiler. Hvert menneske betyr noe. Og under samtalen med Ragnhild Nilsen på restaurant Manna onsdag kveld, understreker han sin enorme interesse og kjærlighet til menneskene. Uten den kjærligheten hadde han ikke kunne bygge opp Sekem. Og vi merker det alle sammen. Varmen han utstråler. Bevegelsen og latteren. En ung mann på 72 år.

Og det går i ett under besøket hans. Det starter med en gjesteforelesning på Høyskolen i Oslo i Pilestredet, hvor vi etterpå møter ham og følge hans. For han kommer ikke alene til Norge. Svigerdatter Konstanze Abouleish er med. Hun er ansvarlig for bomullsproduksjonen i Sekem. Dessuten Corien Hoek, som er leder av venneforeningen i Holland, og Marion Spielmann, en studievenninne fra Østerrike som leder Schule des Lebens. Etter en kort spaseretur, får Abouleish omvisning av Arne Møller i Josefines gt 12, i bokhandelen, barneavdelingen og biblioteket oppe.

Ibrahim Abouleish og Arne Møller i Antropos bokhandel i Josefinesgt.

Klimautfordringen

Deretter bærer det over til Oscarsgt 10 der litt over 30 frammøtte venter i Vidarsalen. – Hva er den viktigste utfordringen som samfunnet står overfor i dag, er innledningsspørsmålet. – Klimakrisen, svarer Abouleish. – Den er vår tids hovedutfordring. Men det er ikke realistisk at menneskeheten vil slutte å bruke biler og moderne maskiner for å redusere CO2-utslippene. Og vårt budskap er da at biodynamiske jordbruksmetoder er istand til å binde CO2. Vitenskaplige forsøk har påvist dette. Ved å legge om til slik dyrking, kan utslippene i verden reduseres. Dette er også bakgrunnen til at Sekem deltar under klimatoppmøtet i København i desember med sønnen Helmy Abouleish i spissen. – En annen like viktig utfordring er matsikkerheten, sier Abouleish. – Sett i lys av dagens situasjon, hvor sulten i verden stiger, er dette enormt viktig. Og også her kan den biodynamiske metoden vise enestående resultater. Vi kan ta ørkenen tilbake, slik Sekem med all tydelighet har gjort i mer enn 30 år. Vi startet opp med 70 hektar ørkensand, og vi har ved hjelp av biodynamiske dyrkningsprinsipper vært istand til å bygge humus fra grunnen – å forvandle ørkenen til en oase. I dag produserer vi mat, medisiner og bomull. Biodynamiske metoder kan altså bidra både til å løse klimaproblemet og gi økt matsikkerhet. I den forbindelse er det viktig at vi synliggjør skillet mellom biodynamisk og økologisk jordbruk. Det spesielle innenfor biodynamisk jordbruk, er at vi regner med energi fra hele kosmos. Vi arbeider med livskraftene. Mens innen det økologiske landbruket skjer ikke dette. Så i tillegg til å dyrke giftfritt, høyner biodynamisk landbruk jordas egen kvalitet, sier Abouleish.

Neste stopp er en mottakelse i den Egyptiske ambassaden der Abouleish treffer representanter fra Norad, Innovasjon Norge, Statoil, Fagforbundet, Fremtiden i våre hender, BI, Terra og Fortum. Tema er den sosiale modellen – tregreningstanken – som Sekemsamfunnet hviler på; miljø, økonomi og kultur.

En metode

Onsdagen fortsetter det med besøk og samtale med studentene på Rudolf Steinerhøyskolen og Eurytmihøyskolen på Berle. Så i drosje til Universitetet for Miljø- og biovitenskap på Ås. Abouleish rekker også et møte med utviklings- og miljøminister Erik

Solheim, før det på kvelden er åpent publikumsarrangement på restaurant Manna i Oslo. Tilstelningen skjer i samarbeid med Polyteknisk forening, Ressonance, FriendsFairtrade og Vega mat. Her forteller Abouleish om hvordan han kom på tanken å bygge et Sekem i ørkenen. Han bodde da i Østerrike, hadde doktorgrad i farmakologi og ledet den farmakologiske forskningen ved universitetet i Graz. Men under et besøk Egypt i 1975 ble han slått av hvor sørgelig det stod til med landet, den utbredte fattigdommen og de dårlige sosiale vilkårene. Han begynte da å planlegge hvordan han kunne hjelpe landet sitt, og så for seg en utviklingen av et holistisk, helhetlig samfunn. Disse visjonene begynte han å fortelle hjemme, og sakte men sikker ble det hele familiens visjon – selv om motivasjonen for å gjøre det var forskjellig. Datteren så fram til at da ville hun få en egen hest, mens sønnen fantaserte om å kjøre motorsykkel i ørkenen. – Siden vi skulle bygge opp noe som var helt nytt, måtte vi fristille oss fra det tradisjonelle samfunnet og starte ute i ødemarken. I byen ville det aldri ha gått. Så i 1977, 40 år gammel, kjøpte Abouleish 70 hektar i ørken og grunnla Sekem sammen med familien, ca 60 km nordøst for Kairo. Men allerede da, helt fra begynnelsen, var hans egentlige mål et universitet som tok utgangspunkt i det spirituelle mennesket. Men for å komme dit, måtte han først gå veien om Sekem. – Det har blitt en lang vei. Hele 33 år i ørkenen, sier han og smiler. Han som i utgangspunktet er en veldig kolerisk mann, har gjennom livet måtte arbeide for å bli tålmodig. Svært tålmodig. For han lever etter regelen om at idéer skal virkeliggjøres.

Konstanze Abouleish, Ragnhild Nilsen, Ibrahim Abouleish og Corien Hoek utenfor Josefinegt 12. Foto SJ.

– Ideer skal omsettes til handling og ikke bare forbli en idé som du glemmer, sier han og nevner også sitt forhold til antroposofien. – Antroposofi er ingen religion. Antroposofien er en lykt som vi kan lyse opp det som ligger i mørke, et verktøy og en metode til å hjelpe menneskene. Slik den lyste opp og frigjorde meg i mitt forhold til Islam.

Sverige

Fredag er siste dag i Oslo som benyttes i samarbeid med Coachteam, hvor Ragnhild Nilsen er tilknyttet, og lederskapstrening for framtiden. Deretter er det avreise til Sverige og mottakelse i Stockholm med representanter for "Right Livelihood Awards". Den alternative nobelprisen fikk Ibrahim Abouleish i 2003. Han møter også ledelsen i Antroposofiska Sällskapet og den påtroppende designer og arkitekt for parken rundt Heliopolis universitet. Likeledes Dem Collective som i samarbeide med Sekem Scandinavia og bomullsproduksjonen i Sekem skal utvikle en økologisk og "rettferdig" kleskolleksjon. Neste stopp på turneen er Järna, der Abouleish og det norske følget får omvisning i Skåve gård, Saltå kvarn og bakeri, Weleda, Skillebyholm, Vidarkliniken og Kulturhuset i Ytterjärna. På lørdagen deltar de på et seminar med to av årets Right Livelihood prisvinnere, før de fortsetter til det Vita huset på Rudolf Steinerseminariet og har samtaler med studentene på Yip internasjonale folkehøyskole Yip.se.

Universitetet i ørkenen

Ibrahim Abouleish kom til Norge og Sverige disse kalde desemberdagene med et klart budskap om det nye universitetet Heliopolis som nå er i ferd med å realiseres. For mirakelet i ørkenen er avhengig av gode kontakter og god vilje. Fra det nystartede Sekem Scandinavia og de andre venneforeningene i Europa. Sammen kan vi bidra til å skape en varige utveksling og samarbeid. For Heliopolis University trenger både lærerkrefter og studenter – og man ønsker å få i stand en bro mellom nord og sør – mellom The Artic and The Desert – mellom øst og vest. Etter syv års forarbeid åpner Heliopolis University 2011 med bachelorgrad for de fire første fakultetene:

- Økologisk landbruk
- Bærekraftig ingeniørvitenskap gjennom fornybar energi, vann og mekatronikk.
- Farmasi
- Bærekraftig entreprenørskap og økonomi.

– Etikk og moral vil stå sentralt innenfor det holistiske Heliopolis University, sier Abouleish.
– Vi ønsker å bidra slik at studentene lærer hvordan etiske tanker kan forvandles til moralske handlinger. Derfor er vi avhengig av å finne lærere som forstår forbindelsen mellom den materielle og spirituelle verden. For ingen utdanning vil i framtiden kunne bestå og tiltrekke seg unge mennesker dersom disse ikke samtidig får dekket tre disse områdene: Hvordan kan jeg bli en "social servant" (sosial tjener), hvordan kan jeg utvikle meg selv, og hvordan utvikle samfunnet og planeten? Universitetet trenger studenter som har evne til begeistring og engasjement, det være seg innen fjellklatring eller andre felt. Det er *begeistringen* som er det sentrale utgangspunktet. Allerede fra første stund vil studentene involveres i et forskningsmiljø. Intet kan bli videreutviklet uten forskning! Deretter må de ut i praksis for å teste om det de har lært holder mål, om hypotesene de har dannet er anvendbare i det praktiske livet. Sekem og Heliopolis University kan ikke få dette til uten partnerskap, derfor reiser vi rundt i verden for å etablere slike allianser.

Ibrahim Abouleish blir intervjuet av Thijs Moonen, Sense Magazin <http://sensomagazine.ning.com>. Foto: Mathias Bolt Lesniak.

For mer info:

Heliopolis University for Sustainable Development: <http://www.sekem.com/english/cultural/University.aspx>

SEKEM video: <http://www.youtube.com/watch?v=5FPxE-4xF0s>

Sekem Skandinavia: <http://www.sekemscandinavia.com>

Ibrahim_Abouleish på wikipedia: http://no.wikipedia.org/wiki/Ibrahim_Abouleish

Sekem betyr "vitalitet fra solen" og ble grunnlagt i 1977 i ørkenen sør for Kairo av dr. Ibrahim Abouleish. Stedet er bygget på Rudolf Steiner tregreningsimpuls og er en økologisk oase, basert på biodynamisk landbruk. Og i løpet av 2011 vil det nye universitetet Heliopolis stå ferdig til å ta i mot studenter fra hele verden. Foto: Sekem.

Vintersamtale med dr Ibrahim Abouleish i Sekem januar 2010

Av Ragnbild Nilsen

Det er lørdag morgen. Jeg vekkes i rundhuset på gården Sekem som ligger et stykke utenfor Kairo, av ropene fra en minaret i nærheten. Jeg dører og tenker et øyeblikk på at dette huset var det første som i sin tid ble bygget i steinørkenen - for å beskytte et menneske med store visjoner og hans familie - mot sandstormer og fiendtlige beduiner. Jeg tusler ut på badet, møter en liten kakerlakk på veien. Vi hilser med avstand. Et bilhorn tuter. Jeg får opp farten og løper ut for å møte en morgenopplagt dr Ibrahim Abouleish som nå samler de akademiske troppene fra Europa for å diskutere byggingen av universitetet Heliopolis.

– Takk for sist i Norge, stråler han og gir meg en god klem og kyss på hvert kinn. - Sett deg inn ved min side, så samtaler vi mens vi kjører mot Akademiet.

Han setter seg i førersetet med meg ved sin side, sekretæren i baksetet. Så gis det gass og denne eldre distingverte herren kjører som en fullbefaren egypter. Jeg fester sikkerhetsbeltet og lar det stå til.

– Hvordan går det med våre venner i Skandinavia, spør han. – Har du fått tak på noen lærere som kunne tenke seg å bo ute i ørkenen et par års tid og bygge opp universitetet sammen med studentene?

– Det har vært jul siden du var i Oslo i begynnelsen av desember, sier jeg – og folk har vel tenkt på andre ting.

Han ignorerer mine små protester og fortsetter: – Fortell dem at Heliopolis universitet ikke skal være noe vanlig universitet, bygget i en by. Nei, det hele skal bygges organisk helt fra grunnen av i steinørkenen. Området er på 7,9 km x 4,2 km, så vi har litt plass å boltre oss på. Takk for at du lot oss få kontakt med den svenske landskapsdesigneren. Ja, det var meget trivelig å møte ham i Stockholm. Når kommer han hit?

– Peter Hallen har hatt juleferie han også og trenger vel å snakke med arkitektene i Tyskland før han setter kursen mot ørkenen.

– Han skal være hjertelig velkommen. Å planlegge en park er å planlegge pulsen rundt stedet som skal vokse frem. Det må være vakkert fra første dag, tale til hjerte og hjerne.

Abouleish veiver lett med den ene hånden, titter skjelmisk på meg og roper til sekretæren i baksetet: – Skriv opp at vi skal vektlegge en pedagogikk som bygger på menneskets utvikling og ikke det som er vanlig her i Egypt; eksamen, eksamen, eksamen! Sekretæren Regina, en staut tysk kvinne, nikker og noterer.

– Hvordan kan man lære noe som helst ved å pugge utenat det en professor dikterer, fortsetter han. – Det er dessverre mange fundamentalister innenfor det akademiske miljøet som er redde for forandringene. Men Sekems fundament er dette: Han pauser og slipper gassen et øyeblikk mens han peker i luften fremfor seg med begge armene:

”Innovative today - leaders tomorrow!”

Jeg nikker samtykkende og tenker på konferansen som Sekem er vertskap for disse januardager og diskusjoner som nå foregår med ulike professorer fra Tyskland, Egypt, England og USA.

– Når kommer de første professorer fra Norge? gjentar Abouleish. Han titter på meg nesten strengt over brilleglassene. – Hva het han vennlige professoren som vi møtte på universitetet i Ås? Ja, han var til stede også på middagen hos ambassadøren. Forresten en veldig flott middag du hadde fått til der!

– Tenker du på professor Ragnar Øygard?

– Nettopp. Si til ham at vi ser frem til å få studenter fra ham til å arbeide side om side med våre studenter. Heliopolis universitet skal være ”a leading Universty for sustainable Development!”

Igjen slår han på rattet og veiver med den ene hånden. – Jeg er så glad for ungdommen, sier han.

– Den nyfikne interessen, det åpne blikket.

Jeg trekker på smilebåndet og hører samtalen mellom far og sønn fra kvelden før: Helmy Abouleish som er administrerende direktør for det meste av det som foregår innen bedriftsutviklingen for Sekems ulike selskaper, introduserte sin far på denne måten foran akademiet: ”This is my playful son!”. Og dr Abouleish svarte med samme mynt og kalte sin sønn: ”And this is my elder brother!” Og så lo de begge to. Et flott team, far og sønn, visjonæren og den som gjør mer mulig. Sammen holder de i mange tråder. Men også andre holder i trådene rundt Sekem. Det å utvikle gode ledere har vært på Sekems agenda fra starten, for 30 år siden. – Learning by doing and awakening, sier Abouleish og drar meg fra mitt tilbakevendte blikk inn i nået. – Ut av erfaringene vokser en sti til en vei og mange mennesker finner frem til det som før bare noen få kjente til. Man må ha mye tålmodighet når man arbeider med mennesker.

– Jeg håper du har det med meg også, sier jeg og smiler. – Sekem Scandinavia kan ikke bli en stor venneforening på en dag. Du må gi oss litt tid til å spre det glade budskapet om Sekem og dannelsen av universitetet i ørkenen. Nå arbeider vi med å få oversatt din biografi til norsk sammen med forlaget Antropos.

Han nikker og tuter et par ganger på en bil som prøver å snike seg forbi. Så vender Ibrahim ansiktet mot meg og ler på sin inderlige måte:

– Hils de fantastiske lærere ved Rudolf Steinerhøyskolen i Oslo! De er Sekem Scandinavias virkelige venner. De har reddet mitt liv.

– Hva mener du?

– Antroposofien lærer mennesket å tenke på nytt. Bare slik kommer man ut av gamle spor.

Manipulasjoner har ikke lenger makt over deg. Antroposofien satte meg fri.

Regina, sekretæren i baksetet, minner sjåføren om at han i tillegg til å lede den pågående akademiske konferansen, må ta seg tid til å hilse på en spesiell familie fra Sveits som er kommet langveisfra for å vise sin interesse for Heliopolis universitetet. Vi svinger inn foran hovedkontoret. En port åpnes.

Dr Ibrahim Abouleish får anvist sin faste parkeringsplass. Vi stiger ut av bilen. Jeg trekker pusten og nyter den gode atmosfæren som råder i og rundt det administrative hovedkvarteret. Abouleish tar meg i hånden og hvisker til meg: - Vi er så glade for broen mellom nord og sør. Takk for at Sekem Scandinavia nå er virkelig. Vi gleder oss til å få mange venner og mange besøk hit.

Ragnhild Nilsen, forfatter, offentlige taler, coach og nå også grunnlegger av Sekem Scandinavia sammen med grunnleggeren av Sekem, Dr. Ibrahim Abouleish, fotografert under vårfesten i Sekem, Egypt. Foto Wenche Loftu.